

Wiadomości Zootechniczne

ROK LXI (2023) NUMER 1-2 (317-318)

Państwowy Instytut Badawczy

ul. Sarego 2, 31-047 Kraków

tel. 666081176, 666081198, 666081202, fax (12) 4228065

e-mail: wiad-zoot@iz.edu.pl www.iz.edu.pl www.wz.izoo.krakow.pl

Wydawnictwa własne IZ PIB

RADA REDAKCYJNA NAUKOWA

Przewodnicząca:

dr hab. inż. Katarzyna Ropka-Molik, prof. IZ PIB, Kraków

Członkowie:

dr inż. Agata Piestrzyńska-Kajtoch, IZ PIB, Kraków

dr hab. inż. Siemowit Muszyński, prof. UP, Lublin

dr hab. inż. Monika Stefaniuk-Szmukier, prof. IZ PIB, Kraków

prof. dr hab. Dariusz Piwczyński, Politechnika Bydgoska, Bydgoszcz

prof. dr hab. Mariusz Korczyński, UP, Wrocław

dr hab. Artur Gurgul, prof. UR, Kraków

dr hab. Katarzyna Piórkowska, prof. IZ PIB, Kraków

mgr inż. Agnieszka Bieniek, IZ PIB, Kraków

dr inż. Joanna Jaworska, UWM, Olsztyn

dr hab. inż. Daniel Połasiak, prof. ZUT, Szczecin

RECENZENCI

prac zamieszczonych w numerze:

dr hab. Monika Budzyńska, prof. UP Lublin

dr hab. inż. Mirosław Gabryszuk, IT-P PIB, Falenty

prof. dr hab. Dorota Kowalska, IZ PIB, Kraków

dr inż. Paweł Paraponiak, IZ PIB, Kraków

dr hab. Magdalena Piesza, prof. UR Kraków

prof. dr hab. Jarosława Rutkowska, SGGW, Warszawa

mgr inż. Zuzanna Siudak, IZ PIB, Kraków

prof. dr hab. Stanisław Socha, UPH, Siedlce

prof. dr hab. Beata Szymczyk, IZ PIB, Kraków

prof. dr hab. Piotr Wójcik, IZ PIB, Kraków

REDAKCJA

Redaktor naczelny: mgr Danuta Dobrowolska

Sekretarz redakcji: mgr Bogusława Krawiec

Tłumaczenie na jęz. ang.: mgr Jerzy Pilawski

Redaktor graficzny: mgr Bogusława Krawiec

Skład i łamanie: Maria Makarewicz

Fot. na okładce: Klacz rasy sokólskiej ze źrebakiem (fot. A. Janowska).

Redakcja informuje, że wersja drukowana czasopisma jest wersją pierwotną

Drukowano w Zespole Wydawnictw Instytutu Zootechniki PIB (2023). Nakład 250 egz.

Droży
Czytelnicy

Ratujmy użytki zielone

Revolucja przemysłowa i eksplozja demograficzna doprowadziły do ogromnych, w większości negatywnych zmian w ekosystemach i zaburzeń w ich funkcjonowaniu. Środowisko naturalne posiada, co prawda, dużą zdolność do samoregulacji, może zasymilować pewne ilości zanieczyszczeń, jednak ich ilość przekracza ostatnio te możliwości. Równowaga ekosystemu, czyli homeostaza polega na utrzymaniu wszystkich elementów środowiska i procesów w nim zachodzących na względnie stałym poziomie. Zaburzenie któregoś z nich może mieć wpływ na życie i rozwój organizmów, a dalsza degradacja środowiska może prowadzić do zagrożenia życia na Ziemi. Największe zanieczyszczenie środowiska powoduje przemysł, szkodliwy wpływ ma także urbanizacja, komunikacja, masowa turystyka. Znaczącym źródłem destrukcyjnych zmian jest również rolnictwo, które obecnie oparte jest na stosowaniu wielu nawozów.

Użytki zielone to jedno z największych zbiorowisk roślinnych występujących na świecie i pełnią szereg istotnych funkcji. Chronią glebę dzięki minimalizowaniu erozji, ograniczają wymywanie pierwiastków niezbędnych do budowy i prawidłowego funkcjonowania żywych organizmów, wzbogacają ją w materię organiczną. Pełnią funkcję retencyjną, gromadząc nadmiar wody i zmniejszając skutki powodzi, pochłaniają zanieczyszczenia i CO₂ z powietrza oraz substancje szkodliwe ze ścieków i nawozów. Są siedliskiem dla wielu gatunków roślin i zwierząt, w tym często podlegających ochronie, a dzięki wysokim walorom krajobrazowym wpływają również na doznania estetyczne ludzi. Jednak, na skutek niewłaściwego użytkowania lub całkowitego jego zaniechania ulegają stopniowej degradacji, czego wyrazem jest ubożenie składu gatunkowego zbiorowisk, często szybki rozwój mniej cennych gatunków roślin oraz zadrzewień. Wynikiem tego jest spadek wartości gospodarczej runi łąkowo-pastwiskowej oraz pogarszanie się walorów przyrodniczych i krajobrazowych.

Wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa, mający miejsce w ostatnich latach, zwrócił uwagę rolników na poszukiwanie skutecznych metod ochrony i poprawy stanu biologicznego terenów zielonych. W zachowaniu różnorodności zbiorowisk trawiastych – łąk i pastwisk, poza najczęściej stosowanymi do tej pory różnymi systemami użytkowania kośnego, szczególną rolę mogą pełnić zwierzęta gospodarskie. W ekstensywnym wypasie upatruje się obecnie szansę ochrony tych siedlisk. Konie w naturalny sposób wpływają na użytki zielone, nieocenione są też nazywane „żywymi kosiarkami” owce. Szczególnie polecane są do ekstensywnego wypasu rasy rodzime, odporne na trudne warunki utrzymania i wzbogacające swym istnieniem krajobraz wsi polskiej.

Integralnymi cechami środowiska przyrodniczego są zrównoważenie i rozwój. Nie dopuścimy do tego, aby działalność człowieka doprowadziła do zaburzenia tych procesów. Ratunkiem dla Ziemi jest racjonalne zarządzanie środowiskiem przyrodniczym, które jest przecież siedliskiem nas wszystkich.

Danuta Dobrowolska

Czasopismo indeksowane przez bazę danych: PBN, Agro, Arianta, ePNP oraz Index Copernicus

WARUNKI PRENUMERATY: Cena roczna 80,00 zł